

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

**Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)**

Кафедра права

**ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВТЕІ КНТЕУ**

 Н. Л. Замкова

28 09 2020

**ПОЛІТОЛОГІЯ/
POLITICAL SCIENCE**

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«Бакалавр»
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»/«Public management and administration»
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»/«Public management and administration»
Освітня програма	«Публічне управління та адміністрування»/«Public management and administration»

Розробник: Маскевич Олена Людвигівна, к. філос. наук, старший викладач

Гарант освітньої програми «Публічне управління та адміністрування»
Махначова Н.М.. – к.е.н., доцент, кафедри менеджменту та адміністрування ВТЕІ
КНТЕУ

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри права 4.09.2020 р. пр. № 9; на
засіданні вченої ради факультету економіки. Менеджменту та права 21.09.2020 р.
пр. № 9 та засіданні вченої ради інституту 28.09.2020 р. пр. № 8

Рецензент(и):

внутрішній рецензент: М.М. Бичков, к. філос. наук, доцент
зовнішній стейкхолдер: В.О. Корнієнко д-р.політ.наук, проф.,
завідувач кафедри суспільно-політичних наук ВНТУ

Редактор: Фатєєва Т. Д.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.В.

Підп. до друку 19.10.2020 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 1,22.
Обл.-вид. арк. 0,84. Тираж 5. Зам. № 483.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

дисципліни «Політологія»

Мета навчальної дисципліни полягає:

- у формуванні політичної культури мислення на основі цілісної, логічної, послідовної системи знань про політику як суспільне явище;
- у виробленні умінь застосовувати політичні знання у практичній діяльності.

Завдання дисципліни:

- засвоєння студентами знань з історії політичної думки та теорії політичної науки;
- отримання знань про категоріальний апарат, методологічні засади та методи політичної науки;
- вироблення у студентів навичок виокремлювати теоретичні і прикладні аспекти політологічного знання, раціонального та ірраціонального в політиці;
- отримання знань та уявлень про природу сучасних політичних процесів, сутність і різновиди політичних систем та режимів;
- набуття досвіду критичного оцінювання різноманітних теоретичних підходів та шкіл, що існують в політології;
- здобуття навичок для практичного застосування теоретичних знань з аналізу політичних процесів та явищ в Україні та інших державах. Дисципліна «Політологія» входить до циклу вибіркових дисциплін

Міждисциплінарні зв'язки: робоча програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Історія України», «Філософія», «Соціологія», «Історія української культури», «Історія держави і права», «Теорія держави і права», «Конституційне право».

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Політологія» для освітньої програми «Публічне управління та адміністрування» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» є формування комплексу компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі навчання і в сфері публічної діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, з урахуванням специфіки їх функціонування, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності:

ФК 3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Політологія» полягають у наступному:

ПРН 1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

ПРН 4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

Дисципліна розрахована на 180 годин, що відповідає 6 кредитам Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS). Формою підсумкової атестації є екзамен.

Критерії оцінювання результатів навчання

Рівні компетентності	За шкалою КНТЕУ	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти передбачає складання письмового екзамену. Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів поточного контролю у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 - максимальна оцінка за поточну роботу протягом семестру.

Якщо здобувач вищої освіти упродовж семестру навчання набрав 75 балів та (або) більше, оцінка до екзамену йому може бути виставлена за результатом поточної успішності.

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин / кредитів	з них:			
		лекції	пр. з.	СРС	
Тема 1. Влада і громадянське суспільство: проблема взаємодії	20	4	2	14	УО, КР, ПТ, Р, РП, ІЗ
Тема 1.1 Влада як явище суспільного життя	12	2	2	8	УО, КР, ПТ, Р, РП, ІЗ
Тема 1.2 Співвідношення державної та політичної влади	8	2	0	6	УО, КР, ПТ, Р, РП, ІЗ
Тема 2. Основні віхи світової і вітчизняної думки про політику	22	4	4	14	УО, ПТ, Р, РП, ІЗ
Тема 2.1 Політичні погляди Давньої Греції і Середньовіччя	10	2	2	6	УО, ПТ, Р, РП, ІЗ
Тема 2.2 Політичні погляди епохи Відродження і Нового часу	12	2	2	8	УО, ПТ, Р, РП, ІЗ
Тема 3. Політична влада	18	2	2	14	УО, ПТ, Р, РП, ІЗ
Тема 4. Політична еліта і політичне лідерство	14	2	2	10	УО, ПТ, Р, РП, ІЗ
Тема 5. Політична система суспільства	20	4	4	12	УО, ПТ, Р, РП, ІЗ
Тема 5.1 Політична система і політичний режим суспільства	10	2	2	6	
Тема 5.2 Демократія як форма організації політичного життя	10	2	2	6	УО, КР, ПТ, Р, РП, ІЗ
Тема 6. Держава як інститут політичної системи суспільства	20	4	4	12	УО, КР, ПТ, Р, РП, ІЗ
Тема 6.1 Основні фактори походження держави і її соціальна значущість	10	2	2	6	УО, КР, ПТ, Р, РП, ІЗ
Тема 6.2 Форми державного правління і державного устрою	10	2	2	6	УО, КР, ПТ, Р, РП, ІЗ
Тема 7. Політичні партії, громадсько-політичні об'єднання та рухи	16	2	2	12	УО, КР, ПТ, Р, РП, ІЗ

Тема 8. Політична культура та політичні ідеології	20	4	4	12	УО, КР, ПТ, Р, РП, ІЗ
Тема 8.1 Політична культура і політична соціалізація	10	2	2	6	
Тема 8.2 Політична свідомість, її структура і типологізація	10	2	2	6	УО, ПТ, Р, РП, ІЗ
Тема 9. Політичні процеси	20	2	2	16	УО, ПТ, Р, РП, ІЗ
Тема 10. Міжнародна політика	10	2	2	6	УО, ПТ, Р, РП, ІЗ
Разом:	180 / 6	28	28	124	
<i>Підсумковий контроль – екзамен письмовий</i>					

Умовні позначення:

АПР	– аудиторна письмова робота;	ПТ	– письмове тестування;
ІЗ	– індивідуальне завдання;	Р	– реферат;
КР	– контрольна робота;	РП	– реферативне повідомлення;
КТ	– комп’ютерне тестування;	СРС	– самостійна робота студента;
ПК	– перевірка конспектів;	УО	– усне опитування

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми)

Тема 1. Влада і громадянське суспільство: проблема взаємодії

Влада як явище суспільного життя. Сутність політичної влади та її визначення в нормативно-формалістичній, органістичній, суб'єктно – психологічній, індивідуально-соціологічній та марксистській концепціях. Співвідношення державної та політичної влади. Складові державної влади: законодавча, виконавча, судова, їх взаємодія. Форми та механізми політичної влади: панування, політичне керівництво, управління. Поділ форм політичної влади за критерієм головного суб'єкта правління: монархія, тиранія, аристократія, олігархія, демократія. Функції механізму політичної влади: інтегративна, регулятивна, мотиваційна, стабілізуюча. Структура владних відносин і механізмів політичної влади. Політика як засіб регулювання економічних, соціальних і духовних відносин у суспільстві.

Тема 2. Основні віхи світової і вітчизняної думки про політику

Методологія вивчення історії політичної думки. Політична думка Стародавнього світу та середньовіччя. Розвиток політичної науки Нової і Новітньої доби. Зародження та розвиток сучасних суспільно-політичних течій.

Особливості становлення і розвитку політичної думки в Україні. Політичні концепції українських мислителів ХХ — початку ХХІ ст.

Тема 3. Політична влада

Сутність влади як суспільного явища. Види влади. Суб'єкти, об'єкти та ресурси влади. Природа, сутність, особливості політичної влади. Сучасні теоретичні трактування політичної влади. Поняття та основні типи легітимності політичної влади.

Тема 4. Політична еліта і політичне лідерство

Поняття «політична еліта». Теорії еліт. Структура і функції політичної еліти. Типологія еліт. Політична еліта сучасної України, особливості її формування. Сутність та функції політичного лідерства. Типологія політичного лідерства.

Тема 5. Політична система суспільства

Політична система як механізм формування і функціонування політичної влади. Сутність, структура, функції політичної системи суспільства. Теоретичні моделі політичної системи. Типологія політичних систем.

Політичний режим як якісна характеристика політичної системи. Сутність і основні типи політичних режимів. Поняття, основні виміри та форми демократії. Особливості та шляхи переходу до демократії в сучасних умовах.

Тема 6. Держава як інститут політичної системи суспільства

Поняття, основні ознаки та функції держави. Теорії походження держави. Форми державного правління. Форми державного устрою. Взаємодія держави і громадянського суспільства.

Проблеми становлення та розвитку правової й соціальної держави в сучасній Україні

Тема 7. Політичні партії, громадсько-політичні об'єднання та рухи

Походження, сутність, ознаки та функції політичних партій. Типологія сучасних політичних партій. Поняття і типи партійних систем. Класифікація сучасних українських партій. Поняття «група інтересів» і «громадсько-політичний рух». Роль і місце політичних партій, громадсько-політичних організацій та рухів у політичній системі суспільства.

Тема 8. Політична культура та політичні ідеології

Поняття, структура, функції та типи політичної культури. Співвідношення політичної свідомості та політичної культури.

Поняття та функції політичної ідеології. Основні ідеологічні течії в сучасному світі.

Політична соціалізація як процес освоєння політико-культурних цінностей. Етапи політичної соціалізації.

Тема 9. Політичні процеси

Сутність і типи політичних процесів. Політичний розвиток та політична модернізація. Політичні конфлікти: сутність і шляхи їх розв'язання.

Політична участь як важлива характеристика політичного процесу. Вибори і виборчий процес. Основні види виборчих систем.

Тема 10. Міжнародна політика

Сутність та основні принципи міжнародної політики. Суб'єкти зовнішньополітичної діяльності. Національна держава — головний суб'єкт міжнародних відносин. Сутність і зміст поняття «світове співтовариство». Співвідношення внутрішньої і зовнішньої політики. Основні тенденції сучасного світового політичного процесу.

Україна у системі міжнародних політичних відносин та її місце у сучасному геополітичному просторі. Євроінтеграція — основний напрям і пріоритет зовнішньополітичної діяльності української держави.

Структура навчальної дисципліни

Результат навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
<p>Знати: сутність і структуру влади. Засвоїти природу і ознаки влади як суспільного явища, її особливості.</p> <p>Вміти: визначати сутність і типи влади; застосовувати отримані знання у своїй суспільно-політичній та професійній діяльності; аргументовано захищати свою політичну позицію.</p>	<p>Тема 1. Влада і громадянське суспільство: проблема взаємодії <i>Тема1.1 Влада як явище суспільного життя</i> <i>Лекція 1</i> План 1. Сутність політичної влади. 2. Визначення влади в нормативно формалістичній, органістичній, суб'єктно – психологічній, індивідуально-соціологічній та марксистській концепціях.</p>	2
	<p>Тема1.2 Співвідношення державної та політичної влади <i>Лекція 2</i> План 1. Складові державної влади: законодавча, виконавча, судова, їх взаємодія. 2. Форми та механізми політичної влади: панування, політичне керівництво, управління.</p> <p>Література: Основна: 1,3,7. Додаткова:2, 4, 6, 7. Інтернет-ресурси: 1, 2.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів 1. На основі рекомендованої літератури та конспекту лекцій підготувати питання плану семінарського заняття для їх всебічного обговорення на семінарі. 2. Вивчаючи політичні словники, енциклопедії та підручники треба сформулювати свій власний словник політологічних термінів, понять і категорій, визначення яких необхідно вивчити. 3. Визначити співвідношення державної та політичної влади. 4. Розкрити складові державної влади: законодавчу, виконавчу, судову та їх взаємодію. 5. Назвати форми та механізми політичної влади: панування, політичне керівництво, управління. Поділ форм політичної влади за критерієм головного суб'єкта правління: монархія, тиранія, аристократія, олігархія, демократія.</p>	14

Результат навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
	<p>Практичне заняття № 1 План 1. Сутність політичної влади. 2. Визначення влади в нормативно формалістичній, органістичній, суб'єктно – психологічній, індивідуально-соціологічній та марксистській концепціях 3. Політика як засіб регулювання економічних, соціальних і духовних відносин у суспільстві.</p>	2
<p>Знати : сутність релігійно-міфологічних уявлень про політику, ідею божественного походження держави. Вміти: проаналізувати сутність історичних етапів започаткування і розвитку політичних ідей, дати порівняльну характеристику їх змісту орієнтуватися у політичних вченнях різних історичних епох</p>	<p>Тема 2. Основні віхи світової і вітчизняної думки про політику Тема 2.1 Політичні погляди Давньої Греції і Середньовіччя Лекція 3 План 1. Політичні вчення Стародавньої Греції та Риму. 2. Політичні погляди доби Середньовіччя.</p> <p>Тема 2.2 Політичні погляди епохи Відродження і Нового часу Лекція 4 План 1. Н. Макіавеллі – засновник світської політичної науки. 2. Політичні вчення Нового часу.</p> <p>Література: Основна: 1,3,7. Додаткова:2, 4, 6, 7. Інтернет-ресурси: 1, 2.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів 1. На основі рекомендованої літератури та конспекту лекцій підготувати питання плану семінарського заняття для їх всебічного обговорення на семінарі. 2. Вивчаючи політичні словники, енциклопедії та підручники треба сформулювати свій власний словник політологічних термінів, понять і категорій, визначення яких необхідно вивчити. 3. Звернути увагу на особливості та характерні риси політичної думки країн Стародавнього Сходу, а також Античного періоду Греції та Риму. 4. З'ясувати характер співвідношення релігії і політики в епоху Середньовіччя.</p>	14

Результат навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
	<p>5. Охарактеризувати політичні вчення Н. Макіавелі, його внесок в становлення і розвиток науки про політику</p> <p>6. Дослідити політичні вчення філософів Нового часу Англії, Франції, Німеччини.</p> <p>7. Охарактеризувати соціально-політичні концепції утопічного соціалізму I половини XIX ст.</p> <p>8. Розкрити політичні погляди класиків марксизму та з'ясувати його вплив на подальший розвиток суспільних наук.</p> <p>9. Засвоїти зміст та сутність сучасних політологічних концепцій та з'ясувати їх наукове та практичне значення.</p> <p>10. Слід звернути увагу на чинники і особливості формування політичних поглядів України з часів Київської Русі до сьогодення.</p> <p>11. Підготуватися до тестових завдань з даної теми.</p> <p>12. До даної теми потрібно знати визначення таких понять: демократія, консерватизм; лібералізм; макіавеллізм; просвітництво; тимократія; науковий соціалізм; утопічний соціалізм; утопія.</p>	
	<p>Практичне заняття № 3</p> <p>План</p> <p>1. Політична міфологія Стародавнього Єгипту (Повчання Птахотена, Ахтоя, Аменомоне); Вавилону (Кодекс законів Хамурапі); Персії (праця Заратустри «Авеста»).</p> <p>2. Релігійно-міфологічна політична філософія Стародавньої Індії (Закони Ману; Буддизм; трактат «Артхашастра», автором якого вважається Каутилья (Чанакья)).</p> <p>3. Патріархально-патерналістська політична думка Стародавнього Китаю (Конфуціанство; Моїзм; Легізм; Даосизм).</p>	2
	<p>Практичне заняття № 4</p> <p>План</p> <p>1. Логіко-понятійне обґрунтування політики у Давній Греції:</p> <p>а) політичні ідеї та ідеальна держава Платона;</p> <p>б) політичне вчення Аристотеля.</p> <p>2. Політико-правові вчення Стародавнього Риму (Марк Аврелій Антоній, Цицерон, Сенека, Епіктет).</p>	2
<p>Знати: сутність і структуру влади. Засвоїти природу і ознаки політичної влади,</p>	<p>Тема 3. Політична влада</p> <p>Лекція 7</p> <p>План</p> <p>1. Влада як соціальний феномен, її структурна характеристика.</p> <p>2. Політична влада, її сутність та ознаки.</p>	2

Результат навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
її особливості у порівнянні з іншими видами влади. Вміти: визначати сутність і типи легітимності влади;	3. Легітимація політичної влади. Література: Основна: 1,3,7. Додаткова:2, 4, 6, 7. Інтернет-ресурси: 1, 2.	
застосовувати отримані знання у своїй суспільно-політичній та професійній діяльності; аргументовано захищати свою політичну позицію.	Самостійна робота студентів 1. На основі рекомендованої літератури та конспекту лекцій підготувати питання плану семінарського заняття для їх всебічного обговорення на семінарі. 2. Вивчаючи політичні словники, енциклопедії та підручники треба сформулювати свій власний словник політологічних термінів, понять і категорій, визначення яких необхідно вивчити. 3. З'ясувати сутність понять «влада» і «політична влада» та їх співвідношення. Уміти давати оцінку легітимності політичної влади. 4. Підготуватися до тестових завдань з даної теми. 5. При вивченні даної теми потрібно знати визначення таких понять: влада; легітимність влади; об'єкт влади; охлократія; плутократія; політична влада; політична легітимність.	14
	Практичне заняття № 7 План 1. Поняття влади, її походження, сутність та структура. Основні види влади. 2. Поняття політичної влади, її природа, сутність та ознаки. 3. Сучасні теоретичні трактування політичної влади. 4. Політико-владна легітимність. Основні типи легітимності.	2
Знати: визначення поняття політичної еліти, основні концепції класичних та сучасних елітарних теорій; розуміти типи і функції	Тема 4. Політична еліта і політичне лідерство Лекція 8 План 1. Поняття політичної еліти. Класичні теорії еліт. 2. Природа політичного лідерства та його сутність. Література: Основна: 1, 2, 3, 6. Додаткова:2, 4, 6, 7. Інтернет-ресурси: 1, 2.	2
Вміти аналізувати діяльність політичних лідерів з позицій інтересів	Завдання для самостійної роботи 1. На основі рекомендованої літератури та конспекту лекцій підготувати питання плану семінарського заняття для їх всебічного обговорення на семінарі.	10

Результат навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
і потреб народу; застосовувати отримані знання у своїй суспільно-політичній та професійній діяльності; аргументовано захищати свою політичну позицію	<p>2. Вивчаючи політичні словники, енциклопедії та підручники треба сформувати свій власний словник політологічних термінів, понять і категорій, визначення яких необхідно вивчити.</p> <p>3. Формування і розвиток поглядів на місце і роль політичної еліти у суспільстві.</p> <p>4. Політична еліта і політичне лідерство в сучасній Україні, особливості їх формування.</p> <p>5. Підготуватися до тестових завдань з даної теми.</p> <p>6. До даної теми потрібно знати визначення таких понять: лідерство; особистість; політична еліта; політичний лідер.</p>	
	<p>Практичне заняття №8</p> <p>План</p> <p>1. Основні типи та функції політичних еліт.</p> <p>2. Основні напрямки сучасних елітарних теорій.</p> <p>3. Основні функції та типологія політичних лідерів.</p>	2
<p>Знати:</p> <p>основні форми і принципи демократії і з цих позицій.</p> <p>Провести порівняльний аналіз типологій політичних систем Д. Істона і Г. Алмонда.</p> <p>Проаналізувати основні напрями і перспективи формування нової</p>	<p>Тема 5 Політична система суспільства</p> <p>Тема 5.1 Політична система і політичний режим суспільства</p> <p>Лекція 9</p> <p>План</p> <p>1. Поняття політичної системи суспільства, її сутність та структура. Проблема типологізації політичних систем.</p> <p>2. Поняття політичного режиму та його основні типи.</p>	2
<p>формування нової</p> <p>Вміти:</p> <p>аналізувати демократичні процеси сучасного суспільства</p>	<p>Тема 5.2 Демократія як форма організації політичного життя</p> <p>Лекція 10</p> <p>План</p> <p>1. Поняття демократії, її сутність та основні принципи.</p> <p>2. Сучасні концепції демократії.</p> <p>Література:</p> <p>Основна: 1, 2, 3, 6.</p> <p>Додаткова: 2, 4, 6, 7.</p> <p>Інтернет-ресурси: 1, 2.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів</p> <p>1. На основі рекомендованої літератури та конспекту лекцій підготувати питання плану семінарського заняття для їх всебічного обговорення на семінарі.</p> <p>2. Вивчаючи політичні словники, енциклопедії та підручники треба сформувати свій власний словник політологічних термінів, понять і категорій,</p>	12

Результат навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
	<p>визначення яких необхідно вивчити.</p> <p>3. З'ясувати позитивні і негативні сторони основних типів політичних режимів.</p> <p>4. Шляхи становлення і розвитку демократичних процесів в Україні.</p> <p>5. Підготуватися до контрольної роботи і тестових завдань з даної теми.</p> <p>6. До даної теми потрібно знати визначення таких понять: авторитарний політичний режим; демократія; держава; опозиція; партія; плюралізм; політична система суспільства; політичний режим; референдум; реформа; свобода; тоталітаризм.</p>	
	<p>Практичне заняття № 9</p> <p>План</p> <p>1. Політична системи суспільства, її структура і функції.</p> <p>2. Основні теорії політичних систем.</p> <p>3. Політичний режим як якісна характеристика політичної системи суспільства.</p> <p>4. Основні типи політичних режимів:</p> <p>а) демократичний тип;</p> <p>б) авторитарний тип;</p> <p>в) тоталітарний тип.</p>	2
	<p>Практичне заняття № 10</p> <p>План</p> <p>1. Представницька, безпосередня і плебісцитарна форми демократії, їх сильні і слабкі сторони.</p> <p>2. Сучасні теорії демократії: колективістські, плюралістичні (групові) та ліберальні (індивідуальні) концепції демократії.</p>	2
<p>Знати : ознаки, структуру і фікції держави. Дослідити сутність і різновиди форм державного правління та державного устрою.</p>	<p>Тема 6. Держава як інститут політичної системи суспільства</p> <p>Тема 6.1 Основні фактори походження держави і її соціальна значущість</p> <p>Лекція 11</p> <p>План</p> <p>1. Поняття держави, її сутність. Основні причини і фактори походження держави.</p> <p>2. Основні ознаки держави, її структура і функції.</p>	2
<p>Вміти проаналізувати сутність та особливості громадянського суспільства і правової держави</p>	<p>Тема 6.2 Форми державного правління і державного устрою</p> <p>Лекція 12</p> <p>План</p> <p>1. Форми державного правління та їх види.</p> <p>2. Форми державного устрою та їх різновиди.</p> <p>Література: Основна: 1, 2, 3, 6.</p>	2

Результат навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
	Додаткова: 2, 4, 6, 7. Інтернет-ресурси: 1, 2.	
	Самостійна робота студентів 1. На основі рекомендованої літератури та конспекту лекцій підготувати питання плану семінарського заняття для їх всебічного обговорення на семінарі. 2. Вивчаючи політичні словники, енциклопедії та підручники треба сформулювати свій власний словник політологічних термінів, понять і категорій, визначення яких необхідно вивчити. 3. Підготуватися до контрольної роботи і тестових завдань з даної теми. 4. З'ясувати співвідношення громадянського суспільства і правової держави та особливості їх становлення в сучасній Україні. До даної теми потрібно знати визначення таких понять: <i>громадянське суспільство; держава; етатизм; імперіалізм; імперія; конфедерація; монархія; монархія абсолютна; монархія конституційна; охлократія; правова держава; республіка; сепаратизм; унітарна держава; федерація; форма державного правління; форма державного устрою.</i>	12
	Практичне заняття № 11 План 1. Поняття держави. Держава як ядро політичної системи суспільства, її суть та основні концепції походження. 2. Основні ознаки держави та її історичні типи. 3. Структура держави та її основні функції.	2
	Практичне заняття № 12 План 1. Форми державного правління та форми державно-територіального устрою; їх різновиди. 2. Громадянське суспільство і правова держава: ідеал і дійсність. 3. Становлення і розвиток демократичної, правової і соціальної держави в сучасній Україні.	2
Знати: основні ознаки, функції та типи політичних партій. Вміти: характеризувати громадсько-	Тема 7. Політичні партії, громадсько-політичні об'єднання та рухи Лекція 13 План 1. Поняття політичної партії, її сутність, ознаки та основні функції. 2. Типологія сучасних політичних партій. 3. Поняття «група інтересів» і «громадсько-	2

Результат навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
політичні організації та рухи як політичні інститути, які відкривають широкі можливості для побудови громадянського суспільства	<p>політичний рух», їх сутність, ознаки і функції</p> <p>4. Поняття «партійна система»; сутність та типи партійних систем.</p> <p>Література: Основна: 2, 3, 4, 6. Додаткова: 4, 6, 7. Інтернет-ресурси: 1.</p>	
	<p>Самостійна робота студентів</p> <p>1. На основі рекомендованої літератури та конспекту лекцій підготувати питання плану семінарського заняття для їх всебічного обговорення на семінарі.</p> <p>2. Вивчаючи політичні словники, енциклопедії та підручники треба сформулювати свій власний словник політологічних термінів, понять і категорій, визначення яких необхідно вивчити.</p> <p>3. Усвідомити особливості типологій політичних партій і партійних систем.</p> <p>4. Підготуватися до тестових завдань з даної теми.</p> <p>5. До даної теми потрібно знати визначення таких понять: <i>громадсько-політичний рух; група інтересів; партійна система; політична партія, суспільно-політичний рух.</i></p>	12
	<p>Практичне заняття № 13</p> <p>План</p> <p>1. Поняття політичної партії; походження, сутність, ознаки та функції політичних партій. Типологія сучасних політичних партій.</p> <p>2. Поняття «партійна система»; сутність та типи партійних систем.</p> <p>3. Поняття «група інтересів» і «громадсько-політичний рух». Роль і місце громадсько-політичних організацій та рухів у політичній системі суспільства.</p>	2
<p>Знати : сутність, структуру, функції та основні типи політичної культури.</p> <p>Вміти проаналізувати структуру політичної свідомості та</p>	<p>Тема 8. Політична культура та політичні ідеології</p> <p>Тема 8.1 Політична культура і політична соціалізація</p> <p>Лекція 14</p> <p>План</p> <p>1. Поняття політичної культури, її сутність і структура. Типологізація політичних культур.</p> <p>2. Поняття політичної соціалізації, її інститути, етапи та основні типи.</p>	2

Результат навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
визначити її типи	<p>Тема 8.2 Політична свідомість, її структура і типологізація Лекція 15 План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття політичної свідомості, її сутність та структура. Типологізація політичної свідомості. 2. Політична психологія як елемент політичної свідомості, її структура та функції. <p>Література: Основна: 1, 2, 3, 6. Додаткова: 2, 4, 5, 7. Інтернет-ресурси: 1, 2.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. На основі рекомендованої літератури та конспекту лекцій підготувати питання плану семінарського заняття для їх всебічного обговорення на семінарі. 2. Вивчаючи політичні словники, енциклопедії та підручники треба сформулювати свій власний словник політологічних термінів, понять і категорій, визначення яких необхідно вивчити. 3. Підготуватися до контрольної роботи і тестових завдань з даної теми. 4. До даної теми потрібно знати визначення таких понять: <i>економіка; мораль; політична ідеологія; політична культура; політична свідомість; політична свобода; політична соціалізація; політична субкультура; свобода; фашизм; шовінізм.</i> 	12
	<p>Практичне заняття № 14 План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність політичної культури, її структура і функції. 2. Основні типи політичної культури; політичні субкультури. 3. Політична соціалізація як процес освоєння суб'єктом політико-культурних цінностей та форм поведінки. 4. Етапи та основні типи політичної соціалізації. 	2
	<p>Практичне заняття № 15 План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття політичної свідомості, її сутність, структура та функції. 2. Основні типи політичної свідомості. 3. Політична психологія як елемент політичної свідомості, її структура та функції. 	2

Результат навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
<p>Знати сутність сучасних політичних конфліктів та шляхи і методи їх розв'язання.</p> <p>Вміти застосовувати знання сутності виборчої системи та її типів у суспільно-політичному, практичному житті сучасної України</p>	<p>Тема 9. Політичні процеси Тема 9.1 Політичний процес та його основні характеристики Лекція 16 План 1. Поняття політичного процесу, його сутність, стадії та структура. 2. Політична діяльність і політична участь як основні компоненти політичного процесу.</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів 1. На основі рекомендованої літератури та конспекту лекцій підготувати питання плану семінарського заняття для їх всебічного обговорення на семінарі. 2. Вивчаючи політичні словники, енциклопедії та підручники треба сформулювати свій власний словник політологічних термінів, понять і категорій, визначення яких необхідно вивчити. 3. Проаналізувати особливості політичної модернізації в сучасній Україні. 4. Охарактеризувати перебіг останніх політичних виборів до вищих органів нашої держави. 5. Підготуватися до тестових завдань з даної теми. 6. До даної теми потрібно знати визначення таких понять: <i>виборча система; виборчий процес; мажоритарна виборча система; політична боротьба; політична діяльність; політична модернізація; політична участь; політичне рішення; політичний конфлікт; політичний процес; політичний розвиток; пропорційна виборча система; революція; реформа.</i></p>	12
	<p>Практичне заняття № 16 План 1. Основні типи і види політичних процесів. 2. Політична діяльність, її структура і види. 3. Політична участь як найважливіша характеристика політичного процесу. 4. Місце і роль політичних конфліктів у політичних процесах.</p>	2
	<p>Тема 10. Міжнародна політика Лекція № 16 План 1. Поняття світового політичного процесу, його характерні риси і суб'єкти. 2. Поняття міжнародної політики, її сутність та основні принципи.</p>	

Результат навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год.
	Література Основна: 20-61. Додаткова: 66, 75, 79. Інтернет-ресурси: 121, 122, 125-131.	
	Практичне заняття № 16 План 1. Світовий політичний процес, його суб'єкти, закономірності, тенденції та характерні риси. 2. Форми, закономірності і тенденції міжнародної політики. 3. Національна держава – головний суб'єкт міжнародних відносин. Місце України в сучасному геополітичному просторі.	2
	РАЗОМ:	180

ФОРМА КОНТРОЛЮ ЕКЗАМЕН

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

ПІДРУЧНИКИ ТА НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ

1. Гелей С. Д., Рутар С. М. Політологія : навч. посіб. 8-ме вид., переробл. і допов. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 348 с. + Електронна копія.
2. Горlach М. І., Кремень В. Г. Політологія: наука про політику : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 840 с.
3. Дробінка І. Г., Кришталь Т. М., Підгорецький Ю. В. Політологія : Навч. посіб. К : Центр учбової літератури, 2007. 292с.
4. Кирилюк Ф. М., Конверський А. Є., Білик В. Ф. Політологія. Навчально-методичний комплекс : підручник / за ред. Ф. М. Кирилюка. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 704 с.
5. Логвина В. Л. Політологія : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 304с.
6. Муляр В. І. Політологія : Навч. посіб. К : ЦУЛ, 2003. 356с.
7. Політологія : підручник / за ред. О. В. Бабкіної, В. П. Горбатенка ; [В. Г. Антоненко, В. Д. Бабкін, О. В. Бабкіна, В. М. Бебик та ін.]. 3-тє вид., перероб., допов. Київ : Академія, 2010. 568 с. (Альма-матер).

Додаткові

1. Біляєв М. Особливості розвитку політичної освіти в Україні на сучасному етапі. *Вісник Київського інституту бізнесу та технологій*. 2010. №3. С.203–204.
2. Джегерук О., Чонка Д. Сутність політичного міфу та його функціональна значущість. *Світоглядні трансформації особистості студента ВНЗ: історико-філософські, соціально-правові та мовознавчі аспекти* : збірник наукових праць студентської науково-практичної Інтернет-конференції 24 січня 2014 р. Вінниця, 2014. С.53–56.
3. Прибутько П. С., Вировий С. І., Михайленко Р. В. Політологія : Посіб. К : Вид. Паливода А.В., 2005. 152с.
4. Рудич Ф. М. Політологія : підручник. 2-ге вид., стер. Київ : Либідь, 2006. 480 с.
5. Політологія: терміни, поняття, персоналії, схеми, таблиці : Навч. словник-довідник для студентів / Укл. Піча В.М., Хома Н.М. К, Львів : Каравела, Новий Світ-2000, 2001. 320с.
6. Прибутько П. С., Вировий С. І., Михайленко Р. В. Політологія : Посіб. К : Вид. Паливода А.В., 2005. 152с.
7. Василик М. А., Вершинин М. С., Козырева Л. Д., другие Политология : Словарь-справочник. М : Гардарики, 2001. 328с.

Інтернет-ресурси

1. Грабар Н. С. Інформаційна безпека в умовах становлення глобального інформаційного суспільства. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 7. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/7_2019/23.pdf.
2. Покальчук О. Культурні згарища інформаційної війни. *Дзеркало тижня*. 2020. № 18 січ. URL: <https://dt.ua/internal/kulturni-popelishcha-informaciyanoi-viyuni-336181.html>.